

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Статистика соціально-економічного розвитку»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	ДЗВ
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	,frfkfdh

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Кононенко Жанна Андріївна, доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, кандидат економічних наук, доцент

Електронна адреса	konon_ukr@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн, електронною поштою, за розкладом, інформація на сайті кафедри у вкладці Студенту http://www.ek.puet.edu.ua/studinfo.php
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/page/view.php?id=168728

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок з аналізу, оцінювання та інтерпретації статистичних показників соціально-економічного розвитку
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи – словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки наукових та аналітичних текстів з економіки.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Соціальна статистика та якість життя населення		
Тема 1. Теоретико-методологічні основи статистики соціально-економічного розвитку	Обговорення домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку про систему показників соціально-економічного розвитку України. Проаналізувати структуру офіційних статистичних публікацій Державна служба статистики України. Скласти порівняльну таблицю адміністративних та вибіркового статистичних спостережень. Підготувати презентацію «Офіційна статистика як основа управлінських рішень».
Тема 2. Статистика населення та демографічних процесів		Розрахувати основні демографічні коефіцієнти (народжуваності, смертності, природного приросту). Побудувати вікову піраміду населення (на основі відкритих даних). Проаналізувати тенденції внутрішньої та зовнішньої міграції за останні 5 років. Підготувати короткий прогноз чисельності населення методом екстраполяції.
Тема 3. Статистика ринку праці та доходів населення		Розрахувати рівень безробіття за методологією Міжнародна організація праці. Проаналізувати динаміку середньої заробітної плати (номінальної та реальної). Побудувати структуру доходів домогосподарств. Підготувати аналітичну записку про регіональні відмінності на ринку праці.
Тема 4. Статистика рівня життя та бідності		Розрахувати коефіцієнт Джині (на основі умовних або реальних даних). Проаналізувати структуру витрат домогосподарств. Оцінити динаміку показників бідності в Україні. Підготувати презентацію про методологію визначення індексу людського розвитку (за підходом Програма розвитку ООН).
Тема 5. Статистика соціальної інфраструктури та людського капіталу		Проаналізувати показники забезпеченості закладами освіти та охорони здоров'я. Розрахувати показники навантаження на систему охорони здоров'я. Сформулювати інтегральний показник розвитку соціальної інфраструктури регіону. Підготувати аналітичну довідку щодо тенденцій розвитку людського капіталу.
Модуль 2. Економічна та фінансова статистика		
Тема 6. Статистика національного виробництва	Обговорення домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної	Проаналізувати структуру ВВП за видами економічної діяльності. Розрахувати темпи економічного зростання за 3–5 років. Побудувати графік динаміки ВВП (у постійних цінах). Підготувати аналітичний коментар щодо структурних змін в економіці.
Тема 7. Статистика державних фінансів і грошово-кредитної системи		Проаналізувати структуру доходів і видатків державного бюджету. Оцінити динаміку державного боргу. Дослідити показники інфляції та облікової ставки Національний банк України. Підготувати аналітичну записку щодо впливу грошово-кредитної політики на економіку.
Тема 8. Статистика регіонального розвитку		Порівняти соціально-економічні показники 3–5 регіонів України. Розрахувати інтегральний показник регіонального розвитку. Побудувати рейтинг регіонів за обраним показником.

	Проаналізувати територіальні диспропорції та підготувати висновки.
Тема 9. Статистика зовнішньоекономічної діяльності	Проаналізувати структуру експорту та імпорту України. Розрахувати коефіцієнт покриття імпорту експортом. Дослідити географічну структуру зовнішньої торгівлі. Підготувати аналітичний огляд торговельного балансу України.
Тема 10. Статистичні методи аналізу, прогнозування та оцінювання економічної безпеки	Побудувати ряд динаміки одного макроекономічного показника. Застосувати індексний метод для факторного аналізу. Побудувати трендову модель та здійснити короткостроковий прогноз. Визначити порогові значення ключових індикаторів економічної безпеки та порівняти їх із фактичними даними.

Інформаційні джерела

Основні:

1. Бегун С. І. Соціально-економічна статистика: навчальний посібник. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2023. 240 с.
2. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації. Київ : Знання України, 2020. 423 с.
3. Горкавий В. К. Статистика : підручник / В. К. Горкавий. Київ : Алерта, 2020. 644 с.
4. Костецький Я.І. Соціальна статистика: навчальний посібник. Тернопіль. Економічна думка, 2018. 303 с.
5. Опря А.Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 536 с.
6. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Одеса: ФОП Гуляєва В. М. 2020. 276 с.

Додаткові:

1. Головна сторінка Євростату URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Main_Page
2. Веб-сторінка Головного управління державного казначейства України. URL: <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsql/kaza.a.10>
3. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. URL: <https://economy.poda.gov.ua/?categoryId=9607>
7. Офіційний сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pl.ukrstat.gov.ua/>
8. Tkachenko, O., Humeniuk, M. (2020). Деякі аспекти візуалізації статистичних та наукових даних. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 3(2), 134-147.
9. Методика проведення розрахунків (оцінок) чисельності населення, затверджена наказом Держстату від 25.12.2014 №402, зі змінами, затвердженими наказом Держстату Від 21.02.2023 №90 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2014/402/metod.zip
10. Методика розрахунку валового внутрішнього продукту, затверджена наказом Держстату від 09.11.2022 №278, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №440 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/278/278.pdf
11. Методика комплексної оцінки бідності, затверджена наказом Міністерства соціальної

політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України від 18 травня 2017 року № 827/403/507/113/232

12. Методика розрахунку показника структурної статистики "Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг)", затверджена наказом Держстату від 04.09.2023 №256 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/256/256.pdf

13. Методики розрахунку показників демографії підприємств, затвердженої наказом Держстату від 07 серпня 2014 року № 228, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 29.12.2017 №362, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 29.12.2022 №423

14. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Зовнішня торгівля послугами", затверджені наказом Держстату від 03.07.2023 №231 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/231/231.pdf

15. Мартин, Д., Карабин, О. (2023). Методи і засоби візуалізації для статистичної обробки даних. 38 кращих інструментів для візуалізації даних. URL: <https://toplead.com.ua/ua/blog/id/38-luchshih-instrumentov-dlja-vizualizacii-dannyh-160>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

MS Excel 2013, 2016, пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Дистанційний курс з навчальної дисципліни на платформі «Moodle»

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

Положення про академічну доброчесність

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання навчальних завдань (20 балів); обговорення питань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання навчальних завдань (20 балів); обговорення питань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни